

Thema: Wonen

Quotes (Uit monitor/interviews/bijeenkomsten)

"Keuzevrijheid in geschikte huisvesting voor mensen met een beperking is belangrijk."

"Ik woon in een normale wijk en dat vind ik belangrijk."

"Ik wil al heel lang ambulant gaan wonen maar omdat de huur van de appartementen en ook de huizen duur zijn kan het niet met mijn inkomen."

Verhaal

"Het Dorp van Siza, in Arnhem Noord, is het best wel medisch. Hierdoor heb ik een goede revalidatie gehad. In het Dorp werd alles voor mij bepaald. Maar ik had geen 9 tot 5 leven, vanwege werk kwam ik ook vaak laat thuis. Ik heb daar goed aan mijn zelfontplooiing kunnen werken. Dus voor training is het best goed om er even te wonen. Maar niet voor altijd.

Ik heb een jaar moeten wachten op een geschikte woning in de stad. En ervaarde wat extra tegenwerking van de gemeente. Wijkcoaches: "Je wilt verhuizen; zou je dat wel doen want je zit daar toch goed". Een andere wijkcoach, die wel kaas had gegeten van de overstap van WLZ naar de gemeente toe, heeft stokje overgenomen en het wel mogelijk gemaakt.

In mijn Focus-woning, woon ik met mensen met en zonder beperking in de straat. Nu heb ik echt eigen regie en kan ik mijn leven zelf inrichten."

Visie vanuit de stad

Iedereen moet in de samenleving kunnen wonen. In een toegankelijke woning naar keuze, die past bij je mogelijkheden. Samen met mensen waarmee je wilt wonen. Ongeacht of je zelfstandig of in een woonvoorziening woont. En met behoud van eigen regie, ook als je zorg en/of begeleiding nodig hebt.

Alle nieuwe woningen moeten toegankelijk en levensloopbestendig worden gebouwd. Zodat iedereen bij elkaar op bezoek kan gaan. Als meer woningen betaalbaar zijn is er ook meer keuzevrijheid.

Buurten zijn inclusief als iedereen zich welkom voelt. En zich zelfstandig kan bewegen in een toegankelijke openbare ruimte. Waarin kinderen al vanaf jongs af aan met en zonder beperking samen opgroeien. Met toegankelijke publieke voorzieningen, zoals speeltuinen en de horeca. Waar laagdrempelige ontmoetingsplekken het samenleven bevorderen.

VN-verdrag

- Artikel 9 Toegankelijkheid
- Artikel 19 Zelfstandig wonen en deel uitmaken van de maatschappij

Global Goals

- Global Goal 11: Een leefbare en toegankelijke stad.

Mooie voorbeelden

- Inwoners met een beperking wonen naar tevredenheid midden in de samenleving.
- Met de nodige aanpassingen op maat en goede voorzieningen.
- Een expertiseteam van Wijkteams Arnhem ondersteunt bij het passend maken van woningen.
- In de Huisvestingverordening is een definitie van een levensloopgeschikte woning opgenomen.
- Het project 'Welkome Wijk' zet erop in dat mensen met een psychische kwetsbaarheid zich welkom en geaccepteerd voelen in de wijk.
- Bij het nieuwbouwproject 'Klasse Wonen' in de Arnhemse wijk Schuytgraaf kiezen inwoners om gezamenlijk een prikkelarme omgeving te creëren.
- Er zijn verschillende initiatieven in de stad waar inwoners met en zonder beperking elkaar ontmoeten, zoals: Vitale Verbindingen Arnhem, De Hommel, Kunst met Mekaar en kunstproject MEET this van Rozet.

Knelpunten/belemmeringen

- Inwoners kunnen niet altijd in een passende woning in de gewenste wijk wonen.
- Er zijn te weinig aangepaste, ruime of prikkelarme woningen beschikbaar.
- Ook in Arnhem is er krapte op de woningmarkt.
- Het huidige Bouwbesluit geeft de gemeente geen wettelijk kader om alle nieuwe woningen toegankelijk te laten bouwen.
- Inwoners met een beperking ervaren niet altijd voldoende ondersteuning bij het vinden van een passende woning.
- Beschikbare opties om te wonen kunnen te duur zijn, zeker wanneer je een uitkering ontvangt.
- Informatie over het aanpassen van woningen is niet altijd vindbaar.
- Eisen, protocollen en financiën kunnen in de weg zitten. Mensen voelen zich hierbij als kostenpost gezien.
- Als kinderen naar een woonvoorziening moeten verhuizen, is dit niet altijd in de buurt van hun ouders.
- Mensen kunnen verplicht moeten verhuizen als er sprake is van juist een hogere of lagere zorgindicatie.

- Mensen ervaren beperkingen in hun persoonlijk leven door huisregels van woonvoorzieningen.
- De buurt is niet altijd toegankelijk. Nieuwe woningen hebben nog trapjes bij de voordeur.
- Speelplekken zijn niet voor iedereen toegankelijk.
- Niet iedereen voelt zich onderdeel van de samenleving en sommige inwoners voelen zich gestigmatiseerd.
- Buurtcirkels zijn niet voor iedereen beschikbaar, maar alleen voor cliënten van de organisatie.

Agendapunten

1. Bewustwording over toegankelijkheid vergroten bij alle partijen die betrokken zijn bij woningbouw
2. Nieuwe wijken inclusief ontwerpen, met betrokkenheid van ervaringsdeskundigen
3. De prestatieafspraken met woningcorporaties aanpassen op VN-verdrag
4. De woonbehoefte van inwoners met een beperking en het woonaanbod in kaart brengen
5. De lessen uit project Welkome wijk toepassen

Thema Werk en Inkomen

Quotes (Uit monitor/interviews/bijeenkomsten)

“De gemeente moet het goede voorbeeld geven. Door mensen met een beperking op alle niveaus in de organisaties te representeren. En door zo een afspiegeling te zijn van de bevolking.”

“Ik wil mij kunnen ontwikkelen via mijn werk. Zodat ik kan laten zien dat ik meer kan dan dat mensen nu verwachten.”

Verhaal (Geanonimiseerd uit interviews)

“Ik ben trots dat ik nu mijn eigen geld kan verdienen. En niet meer afhankelijk van het UWV ben, dat was heel demotiverend. Voorheen had ik namelijk een Wajong-uitkering. Op mijn 18^e ben ik afgekeurd. Ik moest mezelf er daarna uitvechten. Want het ging alleen maar over wat ik niet kon, vanwege mijn beperking.

Ik heb cursussen en opleidingen gedaan die ik wel zelf heb moeten betalen. Gelukkig had ik een goede spaarrekening, anders kan dat niet. Ik heb mijn eigen functie kunnen creëren bij een maatschappelijke organisatie. Het is nadeel dat het op payroll basis is. Dus ik ben niet in dienst. In de uitvoering van mijn werk merk ik dat ik niet zo gelijkwaardig behandeld wordt als andere functionarissen. Daardoor krijg ik lichtere opdrachten. Maar ik ben gewoon ook een professional.”

Visie vanuit de stad

We leggen de lat bewust hoog, qua inclusie. We willen een stad waarin werken loont. In duurzame banen, op toegankelijke en welkome werkplekken. De talenten, ontwikkeling en eigen kracht van inwoners staan centraal. Zodat ze ook via werk een waardevolle bijdrage kunnen leveren. En daarvoor een eerlijke beloning krijgen.

Werken bij reguliere werkgevers en niet apart. We maken ook gebruik van het werk dat er in de wijk te vinden is. Dat is goed mogelijk als er passende voorzieningen op de werkplek zijn. En er getrainde collega's zijn die even kunnen bijstaan als het nodig is. Zodat er sprake is van een veilige en welkome werkomgeving. Dat geldt ook voor vrijwilligerswerk.

De gemeente moet het goede voorbeeld geven. En in samenwerking met werkgevers en onderwijs de kansen voor de inclusieve arbeidsmarkt vergroten.

VN-verdrag

- Artikel 27 Werk & Werkgelegenheid
- Artikel 28 Behoorlijke levensstandaard & sociale bescherming

Global Goals

- Global Goal 8: Duurzame, inclusieve en bestendige groei.

Mooie voorbeelden

- De gemeente zet in op Harrie-trainingen
- Trajectbegeleiders en consultants Onderwijs en Arbeid worden ingezet om de inwoner te ondersteunen en samen te kijken wat iemand wil en kan
- Avabel biedt mensen kansen en pakt obstakels aan zodra ze ontstaan.
- CNV-Jongeren ondersteunen met het project Mind the Gap jongeren in de overgang van onderwijs naar werk. Door inzet van ervaringsdeskundigheid (Realisten).
- De methode IPS biedt inwoners met psychische kwetsbaarheid die een stap willen maken naar de arbeidsmarkt brede ondersteuning. (RIBW-AVV)
- Er is een pilot actief om voorzieningen al tijdens onderwijs in te zetten bij stages.
- De Arnhemse ondernemersorganisatie OKA en het Midden-Gelderse netwerk voor Inclusief werkgevers Samen voor een Baan organiseren bijeenkomsten rondom inclusief werkgeverschap.

Knelpunten/belemmeringen

- Het systeem kan soms in de weg zitten met veel en ingewikkeld papierwerk.
- Inwoners kunnen vanuit betrokken instanties het gevoel krijgen dat ze vanuit wantrouwen behandeld worden.
- Het regelwerk duurt lang en inwoners hebben niet altijd het gevoel dat ze gehoord worden.
- Passend werk vinden is niet eenvoudig. Er is niet altijd voldoende ondersteuning in het vinden van aanbod
- Er is sprake van lage verwachtingen waardoor er sprake is van saai werk en geen perspectief op doorontwikkeling.
- Werkplekken worden vaak niet goed aangepast
- Werken is niet altijd aantrekkelijk, geld wordt ingehouden van de uitkering.
- Bij de overstap van Wajong naar werk vervallen aanpassingen en regelingen zoals jobcoach
- Jobcoachregeling duurt maar 3 jaar, terwijl het een belangrijke basis is om werk te behouden.
- Vrijwilligerswerk kost inwoners geld, deze kosten worden niet vergoed
- Uitzendbureaus bemiddelen niet voor mensen met een verstandelijke beperking.
- Inclusief werkgeverschap vormgeven kost ook inspanning, waar deze werkgevers financiële compensatie voor verwachten.

Agendapunten

1. Bewustwording bij werkgevers over de kansen van inzet medewerkers met een beperking.
2. Wegnemen van vooroordelen door ontmoetingen werkzoekers en werkgevers.
3. Werknemers Service Punt – Ombudsloket voor oplossingen en budget.
4. Inclusieve bedrijven financieel voordeel geven.
5. Harrie trainingen voor bedrijven.

Thema: Onderwijs (leren en ontwikkelen)

Quotes (Uit monitor/interviews/bijeenkomsten)

- “Iedereen moet zich kunnen ontwikkelen en bijleren.”
- “Laat kinderen van kleins af aan inclusief naar school gaan. Zodat het voor volgende generaties volkomen normaal is om iedereen mee te laten doen.”
- “Mondige ouders komen ergens, dat is een klein gedeelte. Veel ouders zijn niet op de hoogte van onafhankelijke cliëntenondersteuning.”

Verhaal (Geanonimiseerd uit interviews)

“Toen ik weer in Nederland kwam wonen, met mijn twee kinderen, merkte ik grote verschillen. Mijn zoon kon snel op een school terecht. Maar voor mijn dochter met een beperking ben ik ruim een half jaar bezig geweest voordat ze onderwijs kreeg. Het was schokkend dat de onderwijsinspecteur een vrijstelling van onderwijs voorstelde. Ik wilde haar graag op een reguliere school inschrijven, zoals in het land waar we vandaan kwamen. Maar dat bleek hier niet mogelijk. Je komt automatisch in een stroom naar speciaal onderwijs terecht. Andere ouders blijken daar zelf in mee te gaan. Uiteindelijk is mijn dochter op een speciale school ver weg van huis gekomen. Maar blijkbaar net niet ver genoeg voor leerlingenvervoer. Waardoor ik haar zelf moet ophalen en wegbrengen. En daardoor kan ik nu geen baan nemen. Nederland is niet normaal en loopt achter, inclusief onderwijs is wel mogelijk. We moeten veel meer naar inclusie zoeken. Kinderen van speciaal onderwijs en regulier onderwijs bij elkaar brengen, ook al is het maar één keer in de week. Dingen samen doen met elkaar. Bewustwording is nodig, dat mensen met een beperking ook talenten hebben. Ze worden ook alleen vergeleken met reguliere kinderen, van ‘oh dat kan zij nog niet’. Maar mijn dochter kan dingen die ik niet kan. We hebben allemaal talenten. We moeten kijken naar wat die talenten zijn.”

Visie vanuit de stad

In Arnhem heeft iedereen de mogelijkheid een leven lang te leren en zich te ontwikkelen, op alle gebieden in het leven. Voor kinderen is het belangrijk om vanaf jongs af aan samen naar de school in de wijk te gaan. Kinderen met en zonder een beperking leren zo met elkaar op te groeien en vriendschappen te sluiten. Ze leren zo hun verschillen te waarderen. Dat begint al bij een inclusieve peuteropvang. Zodat de vervolgroute makkelijker binnen reguliere scholen gevolgd kan worden.

Inclusief onderwijs gaat dan ook verder dan Passend onderwijs. We hebben scholen nodig die het lief hebben om het aan te gaan. Waarbij kennis van speciaal onderwijs binnen reguliere scholen beschikbaar komt. En dat waar nodig kinderen ondersteuning kunnen krijgen om op een reguliere school te kunnen leren. De gemeente draagt er dan zorg voor dat schoolgebouwen toegankelijk zijn voor iedereen.

Ontwikkelen van talenten staat hierin centraal, zodat alle inwoners de kans krijgen om zich verder te ontwikkelen via opleidingen. En dat daarmee het denken vanuit beperkingen los gelaten wordt. Ook ontwikkelen via loopbaantrajecten in werksituaties, met perspectief op daarbij aansluitend

werk. Passend bij interesses en capaciteiten.

We willen er naar toe dat volgende generaties het hierdoor volkomen normaal vinden dat iedereen mee doet. Ook in het onderwijs.

VN-verdrag

- Artikel 24 Het recht op onderwijs
- Artikel 7 Kinderen met een handicap

Global Goals

- Global Goal 4: Kwaliteitsonderwijs

Mooie voorbeelden

- In Arnhem wordt de kennis en kunde van specialistische kinderopvang ingezet op de peuterspeelzaal in de eigen wijk.
- Stichting PassendWijs helpt scholen op weg om leerlingen met een beperking onderwijs te bieden.
- In ondersteuningsplannen van samenwerkingsverbanden zien we een beweging naar meer inclusie in het onderwijs opgenomen.
- Het project Spruitgraaf richt zich op ouders en hun kinderen in de Arnhemse wijk Schuytgraaf. Met als doel verbindingen in de wijk te creëren. Tussen ouders onderling, tussen ouders en verschillende professionals en tussen kinderen onderling. Professionals geven ouders op een laagdrempelige manier informatie over opgroeien. Kinderen spelen ondertussen samen. Zodat kinderen goed en samen opgroeien in de wijk.
- MEE geeft in samenwerking met de HAN trainingen aan PABO-studenten over lesgeven aan leerlingen met een licht verstandelijke beperking.
- De opleiding Ervaringsdeskundigheid bij de HAN - LFB Sterkplaats - biedt mogelijkheden tot persoonlijke ontwikkeling. Zodat ervaringsdeskundigheid vaker en breder ingezet kan worden.
- Ervaar Werk van MEE biedt ook scholingstrajecten in ervaringsdeskundigheid.

Knelpunten/belemmeringen

- Er is geen gedeelde visie op inclusief onderwijs bij alle betrokken partijen.
- Er wordt in hokjes van regulier onderwijs en specialistisch onderwijs gedacht.
- Reguliere scholen willen of kunnen niet altijd aanpassingen doen om leerlingen met een beperking te ondersteunen. Inschrijving wordt soms ontmoedigd, omdat de school een inspanningsverplichting heeft.
- Sociale wijkteams hebben moeite met de kosten voor één-op-één begeleiding in regulier onderwijs. Ze adviseren ouders die bewust kiezen voor regulier onderwijs daarom alsnog speciaal onderwijs.

- Toegang krijgen tot voorschoolse voorzieningen voor een kind met een beperking blijkt niet altijd eenvoudig te zijn. Zeker niet wanneer ouders een migratieachtergrond hebben en de Nederlandse taal niet machtig zijn.
- De gemeente werkt niet altijd actief genoeg aan de toegankelijkheid van nieuwe schoolgebouwen.
- Ouders, leerlingen of studenten kunnen het gevoel hebben dat ze moeten vechten voor de juiste ondersteuning en voorzieningen.
- Procedures van scholen kunnen een belemmering zijn, zoals het regelmatig opnieuw moeten aantonen van de beperking.
- Niet alle aandachtsfunctionarissen in het hoger onderwijs hebben de benodigde kennis en ervaringen om studenten met een beperking goed te ondersteunen.
- De combinatie onderwijs en jeugdzorg blijkt niet altijd op elkaar afgestemd.

Agendapunten

1. Bewustwording over inclusief onderwijs vergroten bij alle partijen: onderwijs, gemeente, jeugdzorg en zorg- en welzijnsorganisaties.
2. Alle schoolgebouwen toegankelijk voor elk kind.
3. Bij nieuwe scholen vanaf de start aan inclusie werken.
4. Inclusief onderwijs aangaan in Arnhem door aan te sluiten bij landelijke projecten en lef hebben om systemen te veranderen.
5. Aandachtsfunctionarissen aanstellen binnen onderwijsinstellingen die inclusief onderwijs aanjagen.

Thema: Ondersteuning

Quotes (Uit monitor/interviews/bijeenkomsten)

“Mensen moeten keuzevrijheid hebben in middelen voor ondersteuning. En er moet hierbij naar het totale leven worden gekeken.”

“Ik heb nu goede ambulante ondersteuning. Maar in de communicatie word ik niet meegenomen, terwijl het wel over mij gaat. Dit blijft een issue.”

“Ik wil samen een plan maken op basis van een goed gesprek. Waar mijn behoeften voor begeleiding liggen rond wonen, werken en vrije tijd.”

Verhaal (Geanonimiseerd uit interviews)

“Ik heb een indicatie dat ik 24/7 iemand om me heen heb, dat geeft heel veel vrijheid. Ik kan hierdoor verschillende rollen vervullen in de samenleving. Maar het heeft ook nadelen, want je hebt wel de hele tijd iemand om je heen. Ik neem deze ondersteuners wel zelf aan, dat is eigen regie. Het is heel goed voor de ontwikkeling van mensen met een beperking, ze kunnen dan beter participeren in de samenleving. In Scandinavië zie je ook ander soort gehandicapten lijkt het wel, ze zijn daar veel zelfstandiger, veel meer op het meedoen gericht. Vanaf jongs af aan krijgen ze al 24/7 ondersteuning. Ze studeren daar bijvoorbeeld gewoon op een reguliere universiteit. En ze kunnen gewoon een gezinsleven opbouwen en werken. Want ze hebben toch assistentie. Daar creëer je een heel ander type mens mee.”

Visie vanuit de stad

Ondersteuning is gericht op participatie in de samenleving. Zodat alle Arnhemmers hun talenten kunnen ontwikkelen en inzetten. En een waardevolle en gelijkwaardige bijdrage kunnen leveren. Zoals in de rol van partner, ouder, werknemer, student, ondernemer en politiek. Daarbij is het belangrijk dat ondersteuning op maat geboden wordt.

Het kan gaan om ondersteuning in het onderwijs, op de werkvloer, in het wonen of bij vrijetijdsactiviteiten. Zodat je je eigen leven kan leiden. Ondersteuning kan kortdurend, maar ook levenslang nodig zijn. Familie kan hierbij ook betrokken zijn, maar wel met behoud van familierollen. Bij gezinnen met een kind met een beperking of chronische ziekte is het belangrijk dat de ondersteuning gericht is op de balans van het gezin. Met altijd de vrijheid om zelf keuzes te maken in middelen en vorm van ondersteuning. Waarbij toegang tot eigen dossier ook belangrijk is.

Buurthuizen bieden inwoners de mogelijkheid om kleine, praktische hulpvragen te stellen.

VN-verdrag

- Artikel 17 Bescherming van de persoonlijke integriteit
- Artikel 19 Zelfstandig wonen en deel uitmaken van de maatschappij
- Artikel 20 Persoonlijke mobiliteit
- Artikel 26 Habilitatie en revalidatie

Global Goals

- Global Goal 10: Ongelijkheid verminderen

Mooie voorbeelden

- Er is passende ondersteuning, zoals een elektrische sportrolstoel of één-op-één zwemlessen.
- Inwoners behouden hun eigen regie, bijvoorbeeld door zelf mensen in te zetten vanuit hun Persoons Gebonden Budget (PGB).
- Er zijn organisaties actief die Arnhemmers ondersteunen, zoals Vitale Verbindingen. Vitale Verbindingen is opgericht door en voor mensen met ervaring in de geestelijke gezondheidszorg (GGZ). Met als doel “elkaar te helpen, te ondersteunen en te groeien.” Er wordt gewerkt met een gezamenlijk dossier, zodat eigen regie behouden blijft.
- MEE Bruggenbouwen ondersteunt inwoners met het aangaan van sociale contacten en het leren van vaardigheden.
- Via MEE Steunouder helpen ouders elkaar wanneer nodig.
- Naast de MFC's in de wijk, biedt Autismesoos Krekel ook invulling aan sociale contacten.

Knelpunten/belemmeringen

- Inwoners kunnen bij het regelen van zorg of ondersteuning van het kastje naar de muur worden gestuurd. Een overzicht van de mogelijkheden van ondersteuning ontbreekt. Dit kan een gevoel van stress geven.
- De landelijke wet- en regelgeving en bezuinigingen kunnen in de weg zitten. Hierdoor kunnen inwoners niet altijd kiezen voor het gewenste ondersteuningsmiddel.
- De samenhang van de verschillende voorzieningen kan ontbreken.
- Of inwoners ontvangen niet het gewenste aantal uren ondersteuning, zoals huishoudelijke hulp.
- Het regelmatig opnieuw aanvragen van voorzieningen beleeft men als overbodig en kwetsend. Hun medische situatie verandert tussentijds vaak namelijk niet. Dit geeft een gevoel van wantrouwen.
- Inwoners ervaren dat wijkcoaches niet altijd even goed weten wat de specifieke beperking van hen inhoudt en wat hierbij komt kijken. Er zijn dan ook verschillen merkbaar in ondersteuning tussen wijken in Arnhem.
- Ook merken inwoners dat er door organisaties over hen wordt gesproken, in plaats van met hen.

- Inwoners in een woonvoorziening kunnen vanuit hun afhankelijkheidsrelatie minder snel ingaan tegen de regels van de organisatie. De vertrouwenspersoon wordt ook niet altijd vertrouwd. Het bestaan van de Onafhankelijke Cliënt Ondersteuning is weinig bekend.

Agendapunten

1. Betrokken partijen bij elkaar brengen en één aanspreekpunt voor de inwoner creëren.
2. Bewustwording bij betrokken partijen vergroten, zodat zij met een inclusieve blik gaan kijken. Onder andere bij betrokken ambtenaren.
3. Ervaringsdeskundigen betrekken bij beleid rondom zorg en ondersteuning.
4. Waar nodig over schotten heen organiseren voor een passend aanbod, vanuit maatwerk.
5. Gebruik maken van de basis die er in wijken is. En vanaf jongs af aan ontmoetingen faciliteren tussen inwoners met en zonder beperking. Sportverenigingen, stichtingen, Teams Leefomgeving en de Sociale Wijkteams zouden hierbij de aanjagers moeten zijn.

Overige thema's

Arnhemse Standaard Toegankelijkheid (AST)

- Openbare ruimte
 - Handboek AST, met omschrijvingen en normen. Toegankelijke hoofdlooproutes (start in de wijk Malburgen 2020).
 - Straten, trottoirs, fietspaden, parkeervakken en parken. Maar ook verlichting, verkeerslichten en speeltuinen
 - Gehandicaptenparkeerplaatsen (overal in de stad)
 - Geleidelijnen voor inwoners met een visuele beperking, bijvoorbeeld bij de bushalte
 - Lift bij station
- Gebouwen
 - Schouwen van gebouwen, door het Apcg
 - Gemeentelijke gebouwen toegankelijk maken
 - Toegankelijke entree, zelfstandig een gebouw kunnen betreden (automatische schuifdeur, geen drempels, brede deuren)
 - Toegankelijke toiletten (ruim genoeg voor rolstoelgebruikers, waar ook oudere kinderen verschoond kunnen worden)
- Evenementen
 - Checklist 'Toegankelijkheid Arnhemse Evenementen' opgesteld. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de bereikbaarheid, communicatie, toegankelijkheid van het programma van het evenement en de gastvrijheid van medewerkers op het evenement (je welkom voelen).

Toegankelijke verkiezingen

- Stemmal en sound box (audio-ondersteuning) - voor inwoners met een visuele beperking.

Vrije tijd

- Sportakkoord – inclusief sporten. Sportverenigingen werken aan een inclusief en veilig sportklimaat. Ze voeren gesprekken over hoe dit er op hun club uit ziet en maken een stappenplan hierover. Zodat meer clubs met dit thema aan de slag kunnen.
- Uniek Sporten helpt bij het vinden van een passende sportvereniging. Daarnaast ondersteunen ze in het vinden van de juiste hulpmiddelen, zoals een sportrolstoel bij het spelen van basketbal en hockey. Ze hebben ook oog voor aangepast sporten, zoals rolstoelhockey.
- Pilot inclusieve speeltuinen. Kinderen met en zonder beperking kunnen samen spelen in de speeltuin in de wijk. En groeien zo samen op. Pilot in samenwerking met de organisaties Bijzonder in Arnhem en het Apcg.
- Actie meer beschikbare semi-openbare toiletten in de stad, bij bedrijven, winkels en horeca. Zodat mensen die het nodig hebben heel snel naar het toilet kunnen. Informatie via de HogeNood app, zodat mensen zich kunnen voorbereiden, snel het toilet kunnen vinden en met een gerust hart erop uit kunnen gaan. Apcg helpt bij de werving van bedrijven.

Communicatie

- De website van de gemeente Arnhem voldoet gedeeltelijk aan de wettelijke toegankelijkheidseisen. Dus behaalt een aantal vinkjes wel en een aantal vinkjes niet.
- Direct duidelijke taal: aandacht aan het begrijpelijk maken van haar taalgebruik voor iedereen.
- Inclusieve communicatie – inclusieve beelden, doordat we nu foto's van mensen met een beperking in een positieve rol en maatschappelijke setting.
- Live ondertiteling Raadsvergaderingen